

Arealressurser

I Time er det 84 038 dekar jordbruksareal, noe som utgjør omlag 45,8 prosent av kommunens landareal.

Arealressurskartet AR5 gir informasjon om ressursgrunnlaget i Time. Det viser hvilke arealer som kan brukes til landbruksproduksjon. Kartet gir detaljert informasjon om arealressursene. Det brukes til planlegging, konsekvensutredninger, statistikker og kontroll av arealtilskudd i jordbruket.

Arealtype	Dekar	%
Jordbruksareal		
Fulldyrka	44 898	24,5
Overflatedyrka	597	0,3
Innmarksbeite	38 543	21
Skog		
Produktiv skog	13 924	7,6
Uproduktiv skog	2 946	1,6
Bebyggelse/samferdsel	11 071	6,0
Annet markslag		
Åpen fastmark	48 327	26,4
Myr, åpen eller med skog	9 868	5,4
Ferskvann	13 015	7,1
Ikke kartlagt	0	0
Sum	183 189	100,0

Kilde: Arealressurskart AR5, årsversjon 2020, NIBIO

Informasjonen om arealressursene er hentet fra det detaljerte arealressurskartet AR5. I kommuner der mer enn 3 prosent av arealet ikke er kartlagt i AR5, er det supplert med informasjon fra arealressurskartet AR50. Denne informasjonen bygger på topografisk norgeskart N50 og satellittbildetolking av snaumark.

Det kan være noe avvik mellom tall for areal som ikke er kartlagt i AR5 og arealtall fra AR50. Dette vil i hovedsak skyldes generalisering og avrunding.

[Les mer om arealressurskartet AR5 på NIBIO sine nettsider](#)

[Se arealressurskartet AR5 i karttjenesten Kilden](#) - NB: Zoom inn til kartet AR5 vises.

Definisjoner jordbruksareal

Fulldyrka jord: Jordbruksareal som er dyrka til vanlig pløyedybde, og kan benyttes til åkervekster eller eng, og som kan fornyes ved pløying.

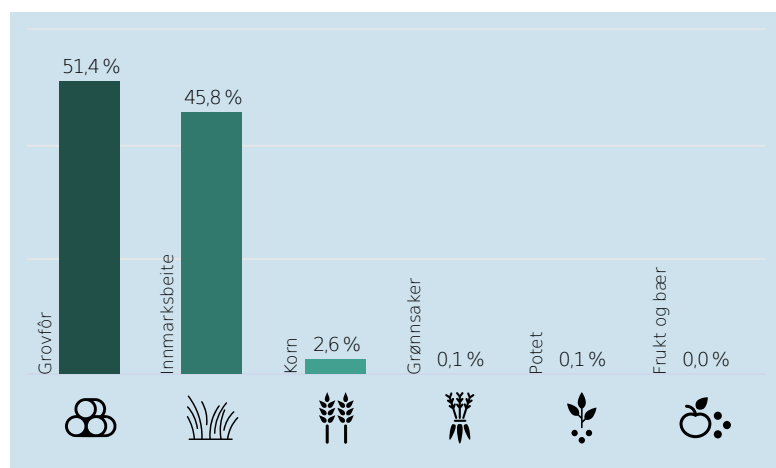
Overflatedyrka jord: Jordbruksareal som for det meste er rydda og jevna i overflata, slik at maskinell høsting er mulig.

Innmarksbeite: Jordbruksareal som kan benyttes som beite, men som ikke kan høstes maskinelt. Minst 50 prosent av arealet skal være dekket av kulturgras eller beitetålede urter. Arealet skal ha tydelig kulturpreg.

Hvordan brukes jordbruksarealene?

Jordbruksvekster

I Time blir 51,4 prosent av jordbruksarealet i drift brukt til grovfôr. Det er 205 jordbruksforetak i Time som bruker arealene. Informasjon om hvordan jordbruksarealene blir brukt hentes fra søknad om produksjonstilskudd.

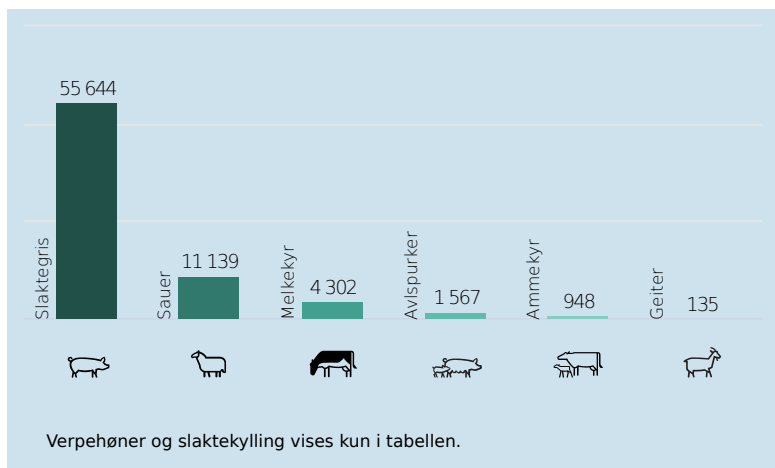
Veksttype	Dekar	%
Innmarksbeite	36 722	45,8
Grovfôr	41 173	51,4
Korn	2 092	2,6
Potet	65	0,1
Grønnsaker	95	0,1
Frukt og bær	0	0
Sum	80 147	100,0

Kilde: Produksjonstilskudd 2019, Landbruksdirektoratet

[Les mer om produksjonstilskudd hos Landbruksdirektoratet](#)

Husdyr

I Time er det 227 jordbruksforetak som har husdyr. Det er kun dyreslag som har størst betydning for arealbruken som er tatt med. Informasjon om husdyr hentes fra søknad om produksjonstilskudd. Et foretak kan ha flere dyreslag.

Husdyr	Foretak	Antall dyr
Melkekyr	104	4 302
Ammekyr	57	948
Sauer	139	11 139
Geiter	4	135
Avlspurker	24	1 567
Slaktegris	58	55 644
Verpehøner	14	112 979
Slaktekylling	8	1 112 567

Kilde: Produksjonstilskudd 2019, Landbruksdirektoratet

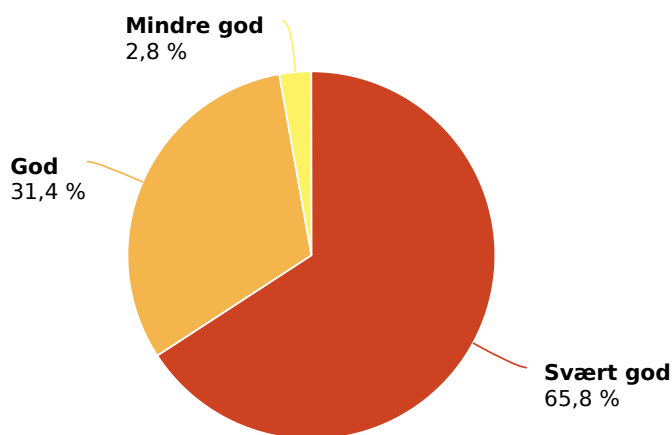
[Les mer på NIBIO sine nettsider](#)

[Les mer om produksjonstilskudd hos Landbruksdirektoratet](#)

Hvordan er kvaliteten på jorda?

95,9 prosent av fulldyrka og overflatedyrka jord i Time er jordsmonnkartlagt. I Time har 97,2 prosent av den kartlagte jorda svært god eller god kvalitet.

Temakartet Jordkvalitet er først og fremst et redskap for bruk i arealplanlegging. Jordkvaliteten forteller om jorda eller terrenget har begrensninger for plantedyrking. For eksempel er et flatt jorde med lite stein lettere å drive enn et steinrikt jorde i en bratt skråning. Jordkvalitetskartet tar ikke hensyn til klima. I Norge er det få arealer som egner seg til jordbruk. Jordsmonnets egenskaper, terrengforhold og klima er avgjørende for hvor man kan dyrke ulike planter. En god agronomi tar utgangspunkt i de naturlige betingelsene på hvert enkelt sted.

Jordkvalitet	Dekar	%
Svært god	28 515	65,8
God	13 591	31,4
Mindre god	1 210	2,8
Total sum	43 316	100,0

Kilde: Jordkvalitet, 2020, NIBIO

Jordkvalitet er delt inn i tre klasser; svært god, god og mindre god jordkvalitet. Inndelingen er basert på en vurdering av jordegenskaper som er viktige for den agronomiske bruken av jorda, samt jordbruksarealets hellingsgrad.

[Les mer om jordkvalitet på NIBIO sine nettsider](#)

[Se mer statistikk over jordegenskaper på NIBIO sine nettsider](#)

[Se kart over jordkvalitet i karttjenesten Kilden](#) - NB: Zoom inn til kartet jordkvalitet vises.

Definisjoner jordkvalitet

Svært god jordkvalitet: Areal som er lettdrevet og som normalt gir gode, årvisse avlinger av jordbruksvekster tilpasset det lokale klimaet.

God jordkvalitet: Areal som egner seg for et mer begrenset utvalg av vekster. Arealet krever noe mer innsats for å oppnå gode avlinger.

Mindre god jordkvalitet: Areal som kan egne seg godt, f.eks. til gras, men som har jordegenskaper som gjør jorda enda mer innsatskrevende. Klassen inneholder også bratt areal.

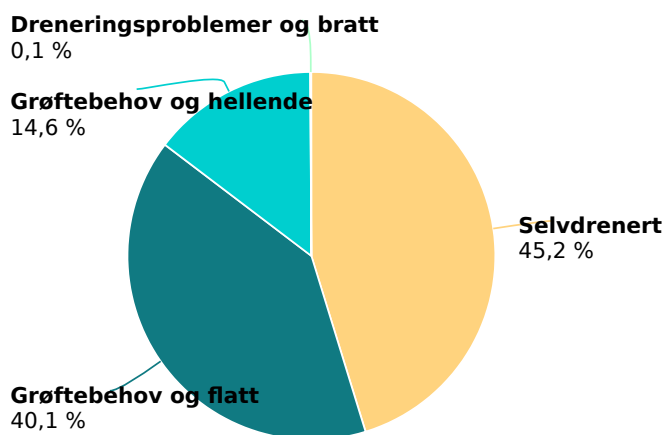
Har jorda dreneringsbehov eller er den tørkeutsatt?

95,9 prosent av fulldyrka og overflatedyrka jord i Time er jordsmonnkartlagt. 45.2 prosent av jordsmonnkartlagt areal i Time er selvdrenert og 40.7 prosent er tørkesterk.

Dreneringsforhold

Temakartet Dreneringsforhold viser om jorda har behov for grøfting for å kunne kvitte seg med overflødig vann. Kartet deler jorda inn i fire klasser. Kartet sier ikke noe om den aktuelle grøftetilstanden, men beskriver jordas naturlige dreneringsforhold dersom jorda ikke blir grøftet.

20,2 prosent av jordsmonnkartlagt fulldyrka og overflatedyrka areal i Time er organisk jord. Organisk jord har alltid dreneringsbehov.

Dreneringsforhold	Dekar	%
Grøftebehov og flatt	17 362	40,1
Grøftebehov og hellende	6 307	14,6
Dreneringsproblemer og bratt	46	0,1
Selvdrenert	19 600	45,2
Sum	43 315	100,0

Kilde: Dreneringsforhold, 2020, NIBIO

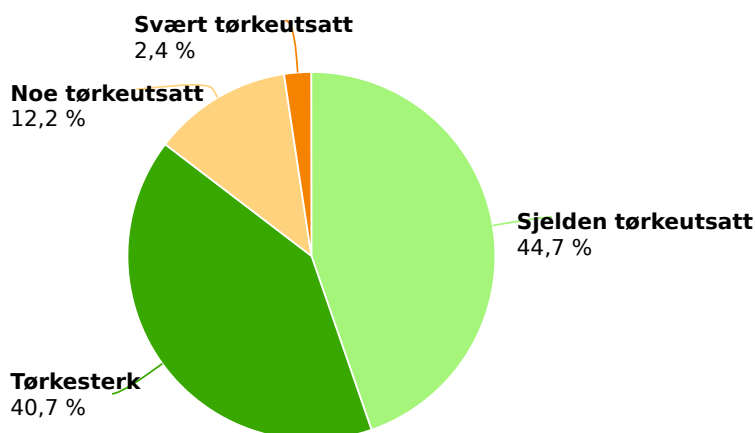
[Les mer om dreneringsforhold på NIBIO sine nettsider](#)

[Se mer statistikk over jordegenskaper på NIBIO sine nettsider](#)

[Se kart over dreneringsforhold i karttjenesten Kilden](#) - NB: Zoom inn til kartet dreneringsforhold vises.

Tørkeutsatthet

Temakartet Tørkeutsatthet viser jordas evne til å lagre vann i perioder med lite nedbør. Kartet deler jorda inn i fire klasser.

Tørkeutsatthet	Dekar	%
Svært tørkeutsatt	1 030	2,4
Noe tørkeutsatt	5 304	12,2
Sjelden tørkeutsatt	19 366	44,7
Tørkesterk	17 616	40,7
Sum	43 316	100,0

Kilde: Tørkeutsatthet, 2020, NIBIO

[Les mer om tørkeutsatthet på NIBIO sine nettsider](#)

[Se mer statistikk over jordegenskaper på NIBIO sine nettsider](#)

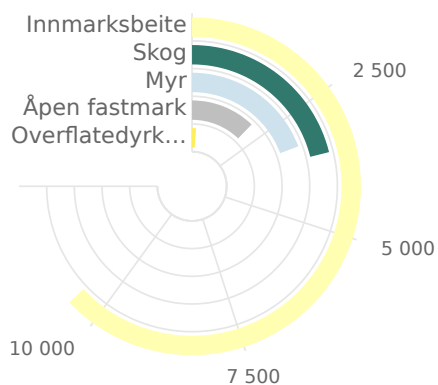
[Se kart over tørkeutsatthet i karttjenesten Kilden](#) - NB: Zoom inn til kartet tørkeutsatthet vises.

Hva kan dyrkes opp til å bli fulldyrka jord?

I Time er 19 454 dekar kartlagt som dyrkbar jord, det vil si arealer som kan dyrkes opp til å bli fulldyrka jord og som holder kravene til klima og jordkvalitet for plantedyrking. Fulldyrka jord er jordbruksareal som er dyrka til vanlig pløedybde, og kan benyttes til åkervekster eller eng, og som kan fornyes ved pløying.

Dyrkbar jord fordelt på areal typer

53,9 prosent av arealene som kan dyrkes opp i Time er i dag registrert som innmarksbeite.

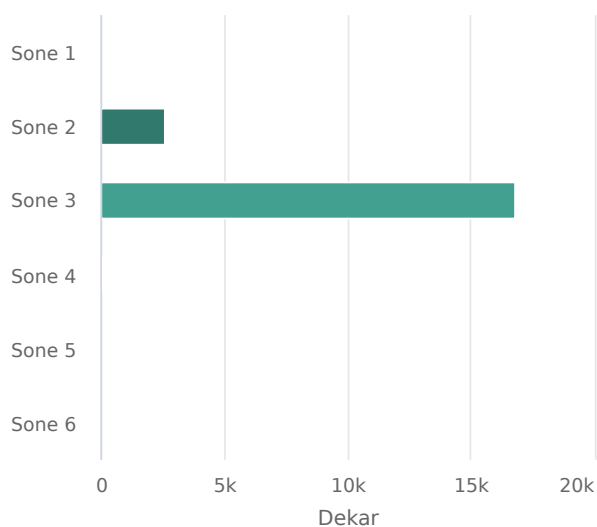

Dyrkbar jord fordelt på arealtyper	Dekar	%
Overflatedyrka jord	186	1,0
Innmarksbeite	10 492	53,9
Skog	3 521	18,1
Åpen fastmark	2 037	10,5
Myr	3 216	16,5
Sum	19 452	100,0

Kilde: Dyrkbar jord, årsversjon 2019, NIBIO

Dyrkbar jord fordelt på klimasoner

Hvor godt egnet den dyrkbare jorda er for matproduksjon, er blant annet avhengig av klimaet. Landet er delt inn i klimasoner fra 1–6, hvor sone 1 er best egnet for matproduksjon. I Time ligger 86,4 prosent av den jorda som kan dyrkes opp i sone 3.

Dyrkbar jord fordelt på klimasoner

Sone	Dekar	%
1 Godt egnet for matkorndyrking	0	0
2 Marginal for matkorndyrking	2 583	13,3
3 Godt egnet for fôrkorndyrking	16 801	86,4
4 Marginal for fôrkorndyrking	70	0,4
5 Godt egnet for grovfôrdryrking	0	0
6 Marginal for grovfôrdryrking	0	0
Total dyrkbar jord	19 454	100,0

Kilde: Dyrkbar jord, årsversjon 2019, NIBIO

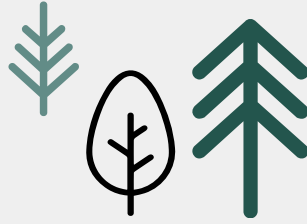
[Les mer om dyrkbar jord på NIBIO sine nettsider](#)

[Se kart over dyrkbar jord i karttjenesten Kilden](#) - NB: Zoom inn til kartet dyrkbar jord vises.

Nedbygging

Dette skjer ofte rundt store byer og tettsteder, der også mye av den beste landbruksjorda ligger.

Gjengroing

Jordbruksareal som av ulike årsaker ikke er i bruk lenger, vil gro igjen over tid.

Oppdyrking

Noe areal blir dyrket opp til åker og engareal, mens andre blir ryddet til innmarksbeite.

Hvorfor er det viktig å ta vare på matjorda?

- Matjord er en knapp og ikke-fornybar ressurs
- Klimautfordringene vil endre forutsetningene for matproduksjon over hele kloden
- Befolkningsveksten gir behov for større arealer til jordbruk
- Nok mat, trygg mat, kortreist mat og god mat blir en viktigere del av vår livskvalitet

Et dekar hvete kan gi 1000 brød hvert år!

Lite jordbruksareal i Norge sammenlignet med andre land

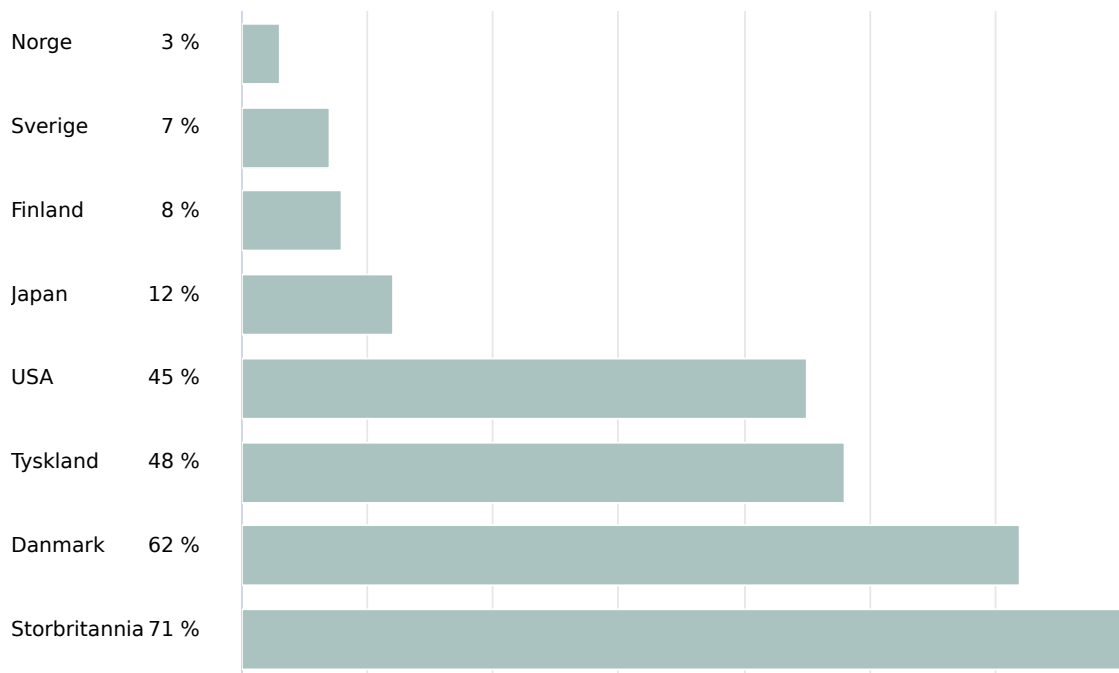
I Norge er kun 3 prosent av landarealet jordbruksareal, og bare en tredjedel av dette er egnet til produksjon av matkorn. Tre prosent er lavere enn i andre land det er naturlig å sammenligne oss med. For OECD-landene er andelen nær 40 prosent.

Stortinget har vedtatt at matproduksjon i Norge skal økes med 20 prosent fram til 2030.

Verdens befolkning passerte 7 milliarder mennesker i 2011, og er i 2050 beregnet til å være 9 milliarder. FAO har beregnet at den globale matproduksjonen må økes med 70 prosent innen 2050 for å sikre verdens befolkning tilstrekkelig med mat.

En slik utvikling vil sette produksjonsarealene under press. Det gjelder både tilgjengelig areal, og kvaliteten på jordressursene.

Jordbruksareal i prosent av landareal

Kilde: Verdensbanken

NIBIO
NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

AREALBAROMETER

<https://arealbarometer.nibio.no>